

22-боб. Давлат бюджети тақчиллиги ва профицити. Давлат томонидан маблағ жалб қилиш

151-модда. Давлат бюджети тақчиллигини молиялаштириш. Давлат бюджети профицити

Давлат бюджети тақчиллиги:

Ўзбекистон Республикаси республика бюджети маблағларининг молия йили бошидаги қолдиқлари;
давлат томонидан маблағ жалб қилиш;
қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа манбалар ҳисобидан молиялаштирилади.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг кредитларини Давлат бюджети тақчиллигини қоплаш манбаси сифатида жалб қилишга йўл қўйилмайди.

Давлат бюджетининг даромадлари унинг харажатларидан ортиши Давлат бюджети профицитидир.

Давлат бюджети профицити фақат Давлат бюджети бўйича аниқланади.

152-модда. Давлат томонидан маблағ жалб қилиш

Давлат томонидан маблағ жалб қилиш ички ва хориждан маблағ жалб қилишдан иборат.

Давлат томонидан ички маблағни жалб қилиш Ўзбекистон Республикаси резидентларидан маблағларни жалб этиш бўлиб, бу маблағлар бўйича Ўзбекистон Республикасининг қарз оловчи ёки қарз оловчи-резидентларнинг кредитларини (қарзларини) тўлашга кафил сифатидаги мажбуриятлари юзага келади.

Чет эл манбаларидан (чет давлатлар, халқаро ташкилотлардан, халқаро молия ва иқтисодий институтлардан, чет эл ҳукуматларининг молия ташкилотлари ва Ўзбекистон Республикасининг бошқа норезидентларидан) маблағларни жалб этиш давлат томонидан хориждан маблағ жалб қилиш бўлиб, бу маблағ

бўйича Ўзбекистон Республикасининг қарз оловчи ёки қарз оловчи-резидентларнинг кредитларини (қарзларини) тўлашга кафил сифатидаги мажбуриятлари юзага келади.

Давлат томонидан маблағ жалб этиш бўйича қарорлар белгиланган тартибда қабул қилинади.

Давлат томонидан маблағ жалб қилиш:

иқтисодиётни ривожлантиришнинг устувор йўналишларини, шу жумладан ривожланиш давлат дастурларини молиялаштириш;

(152-модда бешинчи қисмининг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 26 июлдаги ЎРҚ-488-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 27.07.2018 й., 03/18/488/1579-сон)

давлат қарзини қайта молиялаштириш;

Давлат бюджети тақчиллигини қоплаш учун амалга оширилади.

Давлат қарзининг энг юқори миқдори ҳар йили Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг палаталари томонидан навбатдаги йил учун Давлат бюджети ва давлат мақсадли жамғармаларининг бюджетлари қабул қилинаётганда белгиланади.

153-модда. Давлат томонидан маблағ жалб қилиш турлари

Давлат томонидан маблағ жалб қилиш:

Ўзбекистон Республикаси томонидан қарз оловчи сифатида чет давлатлардан, халқаро ташкилотлардан, халқаро молия ва иқтисодий институтлардан, чет эл ҳукуматларининг молия ташкилотларидан ҳамда Ўзбекистон Республикасининг бошқа резидентлари ва норезидентларидан жалб қилинган кредитлар (қарзлар) бўйича;

Ўзбекистон Республикасининг давлат кафолатлари бўйича;

Ўзбекистон Республикаси номидан чиқарилган давлат қимматли қоғозлари бўйича қарз мажбуриятлари тарзида амалга оширилиши мумкин.

Қарз мажбуриятлари қисқа муддатли (бир йилгача бўлган муддатга), ўрта муддатли (бир йилдан беш йилгача муддатга) ва узоқ муддатли (беш йил ва ундан ортиқ муддатга) бўлиши мумкин.

Давлат қарзи бўйича хизмат кўрсатиш Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан амалга оширилади.

154-модда. Ўзбекистон Республикаси томонидан жалб қилинадиган кредитлар (қарзлар)

Ўзбекистон Республикаси томонидан хорижий банклардан, давлатлардан, халқаро молия ва иқтисодий институтлардан, чет эл ҳукуматларининг молия ташкилотларидан жалб қилинадиган кредитлар (қарзлар) давлат томонидан хориждан маблағ жалб қилиш жумласига киради.

Ўзбекистон Республикаси томонидан жалб қилинадиган кредитлар (қарзлар) белгиланган тартибда:

ривожланиш давлат дастурларини молиялаштиришга ёки биргаликда молиялаштиришга;

(154-модда иккинчи қисмининг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 26 июлдаги ЎРҚ-488-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 27.07.2018 й., 03/18/488/1579-сон)

тармоқларни, иқтисодиёт соҳаларини ва минтақаларни ривожлантириш дастурларини амалга ошириш бўйича тадбирларни молиялаштириш учун кредитларни (қарзларни) қайтадан кредитлашга йўналтирилади.

Ўзбекистон Республикаси номидан жалб қилинган кредитларни (қарзларни) қайтадан кредитлашда кредит (қарз) бўйича хизмат кўрсатиш юзасидан эҳтимолдаги

таваккалчиликларни қоплашда фойдаланиш учун жалб қилинаётган кредит (қарз) ставкасининг 50 фоизидан ошмайдиган миқдорда Ўзбекистон Республикаси маржаси белгиланиши мумкин. Кредит (қарз) бўйича қарздорлик тўлиқ тўланган тақдирда кредит (қарз) бўйича Ўзбекистон Республикаси маржасининг фойдаланилмай қолган суммаси Ўзбекистон Республикаси республика бюджетининг даромадига киритилади.

155-модда. Ўзбекистон Республикасининг давлат кафолатлари

Ўзбекистон Республикасининг давлат кафолати қарз олувчи-резидент ўзидан ундириладиган суммани қарз (кредит) бўйича битимларда белгиланган муддатда тўламаган тақдирда Ўзбекистон Республикасининг қарз берувчи олдидаги қарзни тўлиқ ёки қисман тўлаб бериш мажбуриятидир.

Ўзбекистон Республикасининг давлат кафолатлари қарз берувчиларга қарз олувчи-резидентлар ўзи олган кредитлар (қарзлар) бўйича мажбуриятларни бажаришининг таъминоти сифатида берилади. Жисмоний шахсларнинг мажбуриятлари бўйича Ўзбекистон Республикасининг давлат кафолатлари берилмайди.

Ўзбекистон Республикасининг давлат кафолатлари Ўзбекистон Республикаси Президентининг ёки Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига кўра берилади.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Ўзбекистон Республикасининг давлат кафолатларини расмийлаштириш бўйича ваколатли органдир.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Ўзбекистон Республикасининг берилган давлат кафолатлари билан шарт қилиб қўйилган тўловларни амалга оширгач, амалга оширилган тўловлар ва улар билан боғлиқ

харажатлар суммасини қарз олувчи-резидентдан сўзсиз ундириб олиш ҳуқуқига эга.

Ўзбекистон Республикасининг давлат кафолатларини расмийлаштириш, тақдим этиш, рўйхатдан ўтказиш ва улар бўйича мажбуриятларни бажариш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

156-модда. Ўзбекистон Республикаси номидан чиқариладиган давлат қимматли қоғозлари

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Ўзбекистон Республикаси номидан давлат қимматли қоғозларини чиқаради. Давлат қимматли қоғозларини чиқариш ва уларнинг чекланган ҳажми тўғрисидаги қарор белгиланган тартибда қабул қилинади.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки:

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан эмиссия қилинган давлат қимматли қоғозларини жойлаштиришда;

давлат қимматли қоғозлари бўйича қийматни, фоизларни ва бошқа тўловларни тўлашда;

давлат қимматли қоғозлари бўйича бошқа операцияларни амалга оширишда фискал агент сифатида иштирок этиши мумкин.

Давлат қимматли қоғозларини чиқаришдан олинган тушумлар:

Давлат бюджети тақчиллигини қоплаш учун;

мамлакатнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиши бўйича чора-тадбирлар, Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорлари билан белгиланадиган йирик инвестиция лойиҳалари ва бошқа чора-тадбирларни амалга ошириш учун йўналтирилади.

(156-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 29 декабрдаги ЎРҚ-454-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 01.01.2018 й., 03/18/454/0493-сон)